

دوره نهم تقدیمه

جلسه ۴۳

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

[بدون مذاکرات اول از دستور]

۴ آبان ماه ۱۳۱۲ - ۵ رجب ۱۳۵۲

شماره مسلسل : ۵۸۷

قیمت اشتراك { سالیانه } داخله ۷۵ ریال
خارجه ۱۰۰ ریال تک شماره : دو ریال

مطبعة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۴ آبان ماه ۱۳۱۲ هـ (۵ رجب ۱۳۵۲)

فهرست مذاکرات

- ۱ | تصویب صورت مجلس
۱ | قرائت خبر شعبه (۱) و تصویب آن
۲ | تصویب لایحه واگذاری بعضی قراء خانه بکار خانه قدسآزی در امین
- ۱ | تصویب لایحه اصلاح بودجه ۱۳۱۲ صحیفه کل
۵ | موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و نيم قبل از ظهر برايست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز یکشنبه سی ام مهر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - آقای فرشی

فرشی - قبل از دستور

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (اظهار شد -

خیر) صورت مجلس تصویب شد.

۲ - قرائت خبر شعبه ۱ و تصویب آن

رئیس - راپرت شعبه ۱ راجع بانخابات نیشابور:

(راپرت مزبور را آقای ابتهوانی (مخیر) بشرح آتی

قرائت نمودند)

خبر از شعبه ۱ بمجلس مقدس شورای ملی

انجمن نظار در حوزه مرکزی انتخابات نیشابور و شعب
فرعیه برای تجدید انتخابات حوزه مزبور تشکیل و از تاریخ
۱۵ شهریور نامت ۵ روز توزیع نمره و اخذ رأی بعمل
آورده و در نتیجه آقای حیدر علی خان کالی باکثرت
۱۱۴۴۳ رأی از ۱۲۹۳۷ رأی بانه ایندگی مجلس شورای
ملی انتخاب گردیدند و اعتراض قانونی هم نرسیده است
شعبه اول در ۴ آبان تشکیل و بدورت جلسه و دوسه
انتخابیه رسیدگی و صحت نه ایندگی آقای حیدر علی خان کالی
را تصدیق و خبر آنرا برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم
می دارد

(مطابق قانون ۳ آذر ماه ۱۳۰۸)

دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

عین مذاکرات مشروح چنین وسومین جلسه از دوره نهم تقنینیه

تجدید اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده

غائبین بی اجازه - آقایان: حیدری - رحمتا - دکتر امیر اعلم - روحی - افشار - محاجی - هفتی - ارباب کیخسرو شاهرخ -
اعظم زنکنه - حمزه تاش - حبیبی - امیر نیور - اقبال - یونس آقا و هاب زاده - اورنگ - چارچی - کورس - هدایت - یارسا -
پاک ماکو - دکتر شیخ -
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: امدی - طهرانچی - مددق جوانشاهی - شریعت زاده - مراز -

رئیس - آقایانکه با صحت انتخاب آقای حیدر علی خان کالی موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

۲۰ شور و تصویب لایحه و اصلاحی بعضی از اقراء خالصه بکارخانه قند سازی ورامین

رئیس - خبر از کیسیون بود چه راجع بر آذاری قراء خالصه ورامین بکارخانه قند سازی ورامین فرات مینماید: خبر کیسیون

لایحه نمره ۲۲۸۲۹ دولت راجع با چاره قراء خالصه ورامین از طرف وزارت مالیه بکارخانه قند سازی ورامین چیه چغندر کاری با حضور آقای بیات رئیس اداره صناعت و فلاحات در کیسیون بود چه مورد شور و مطالبه قرار گرفته در نتیجه عین لایحه تصویب و بنا بر این راپورت آن را بر عرض مجلس مقس و برساند.

رئیس - عین ماده واحد پیشنهادی دولت فرات مینماید.

ماده واحد - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد قراء خالصه بلوک ورامین را که اسامی آنها ذیلا ذکر مینماید:

- رین باجک - امر آباد - احمد آباد - (چهار دانگ) - موسی آباد (سه دانگ) - خیر آباد - پولینک - صالح آباد - یوسف آباد - شمس آباد - کویر آباد - خالد آباد - شهرستان - جن آباد - ظهیر آباد - خورین - کتلان - کل عباس (یکدانگ و نیم) طوغان - خاوه - امجدان برای مدت پانزده سال بطور اجاره بدون رعایت مزایده بکارخانه قند سازی ورامین واگذار نماید وزارت مالیه باموافق اداره کل صناعت ترتیب تنظیم و مبادله اجاره نامه را با شرایط مقتضی خواهد داد

رئیس - ماده واحد مبرح است. آقای ملک مدنی ملک مدنی - بنده میخواستم در این موقع که این لایحه را آقای رئیس صناعت تقدیم مجلس شورای ملی کرده اند یک تذکراتی راجع بوضعیات فلاحی داده باشم که مقتضی بود اینجا بر عرض مجلس برسانم در این

دانشه باشد که وضعیت زراعی هر ناحیه را معلوم کند که حالا با سابق چه صورتی دارد در آیه چه صورتی خواهد داشت اگر یک احصالیه بود معلوم میکرد که زراعت مخصوصاً زراعت گاویندی که اصطلاح رعیتی است چه در نكس پیدا کرده یعنی زارعین قوهشان کم شده است و همه آمده اند بشهرهایی که ساخته اند و کار میکنند اینجا در نتیجه این بوده است که قوه نداشته اند فرض بفرمایید آبادی که شصت چفت گاو زراعتی داشته است تبدیل شده است به چهل چفت يك نكس بطور حتم کم شده است و ملك هم بالاخره استطاعت نداشته زارع هم کم شده و بالعبیه نكس پیدا شده است این بود که بنده روی این لایحه مقتضی بود که این تذکرات را بر عرض آقای رئیس کل فلاحات برسانم که بیشتر توجه خودشان را روی قسمت فلاحات بکار ببرند زیر صناعت در وقت با یک مسئله است که البته باید مورد توجه باشد ولی این مسئله بیشترت زیدی نخواهد کرد ولی فلاحی که سالهاست بودم اگر توجه مختصری درش بشود ممکن است زیادی داشته باشد اشکال زیادی هم ندارد زیرا همینقدر از طرف دولت يك توجهی برای كلك و تشویق زارعین و آبادی آنها بشود آنها هم استقبال میکنند و یکی از قسمت های لازم و مفیدی هم که میباشد در نظر گرفته شود و قیلا دولت پیش بینی کرده و آن قضیه بانك فلاحی است که به عقیده بنده اساس قضیه است ولی حالا سایر قسمتهای دیگرش به عهده اداره فلاحات است که بایستی بکفوری این اشخاص را که از مدرسه فلاحات بیرون میباشند فقط اختصاص ندهند باینکه در اطراف کرج وقتشان را صرف کنند بلکه باید آنها را عملاً بکار وادارند و عملاً نشان بدهند که این کسیکه از مدرسه بیرون آمده و در مدرسه بوده است نتیجه زراعت و عملی بهتر از آن کسی است که مدرسه نبوده است هر وقت ما يك همچو عملی را دیدیم میتوانیم تصدیق کنیم که این بود چه فلاحات نافع است و يك قدمهایی برای اصلاح فلاحات برداشته شده است

رئیس صناعت و فلاحات - البته لایحه که تقدیم شده مربوط به قسمت اجاره داری دهات و راهین برای کارخانه است که در آنجا چندین تأسیس میشود این مزارع را ما از نقطه نظر امتحانی فرض میکنیم اینها را ما از نقطه نظر استفاده اجاره میکنیم یعنی کارخانه يك مؤسسه صنعتی است و اینها را باید اجاره کند و با يك طرزى که بهتر استفاده بدهد بایستی زراعت کنند بنابر این چون تازه اجاره شروع میشود نمیتوانیم بگوئیم که استفاده داده بانداده بعد البته بر عرض خواهد رسید اما قسمت مزارع نمونه را که آنقدر بودند مزارع نمونه ما زیاد نیست بنده عقیده ام این است که باید در تمام بلوکات كلك هر جالی يك مزرعه امتحانی باشد نه برای يك قسمت بلكه برای تمام آنها البته آقایان و منحصراً که با توجه مخصوصی که برای بود چه فلاحی و برای تأسیس مزارع امتحانی شده و وضع قوانین جدیدی که برای بهبودی اوضاع فلاحات در نظر است البته تمام این اشکالات را امیدواریم مرتفع شود اینها را هم وزارت مالیه و اداره فلاحات مشغول مطالعه هستند و عنقریب نتیجه را بر عرض خواهم رسانید و تقدیم خواهم کرد و این قسمت ها را بنده حالا نمیخواهم بحث کنم البته وقتی تهیه شد بر عرض آقایان میرسد و با اطلاع و تصویب آقایان به وقوع اجرا و عمل گذاشته میشود ولی مزارع نمونه مثلاً فرض بفرمایید يك مزرعه نمونه در خرم آباد است آنوقت اهالی خرم آباد و آن منجات هیچ چیز بلد نیستند زراعت کنند و نمیدانند کدام و چورا چه جور باید کاشت درخترا چه جور باید کاشت اینها را در آن مزارع امتحانی یا اینکه جای زیادی هم نیست بکارند و توسعه میدهند و هر طوری میتوانند كلك میکنند مثلاً فرض کنید یکی از آن مزارع امتحانی در لاهجیان است برای چایکاری خوب این يك وظایفی دارد ممکن است سالهای اول هر اداره و مؤسسه آن وظایفی را که باید انجام بدهد انجام دهد ولی باید تکمیل شود تا سایرین هم نتیجه ببرند و بنده متشکرم از تذکر آقای ملک و باید این نواقص را رفع کرد البته باید توجههایی تهیه کنیم و امتحانی برای

مجموعات جدید بعمل بیاید امرش بفرماید مثل تخم کتف و کتان که اینها يك جنبهائی است که برای پارچه لازم است. مثلاً برای زردچوبه يك افساسی که حالا در ایران معمول نیست اینها را امتحان بکنند و وقتی که امتحانشان تمام شد آنوقت میتوانند بگویند که بیاید در این زراعت اقدام کنید ولی اول بایستی امتحان کنند و به بینند که مفید هست و قابل استفاده هست از نظر بازار های خارجی و داخلی همه اینها که مطالعه شد آنوقت منتشر کنند و زراعت کنند و این است ها تماماً دستور داده شده است در مجله فلاحت کرج که بنویسند و آقایان همه مستحضر باشند و باید يك کارهایی بشود و به بینیم کدام آنها قابل استفاده است اینها همه دستور داده شده و اقدام هم خواهد شد و امیدواریم با این عرایضی که کردم هیچ نوع تگرانی در آیه برای آقایان نخواهد بود و امیدواریم تغییرات زیادی هم در است فلاحت که متناسب با سایر قسمتهای دیگر مملکت باشد بدود و يك تشویقات و توجهائی در این خصوص بشود.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مورد اجاره‌ای - بنده کاملاً با این لایحه موافقم لیکن در سه موضوع بود که لازم دانستم تذکرأ عرض کنم اما جهت موافقت این است که هر کس از اوضاع مالیه و خصوصاً اداره خالصجات و طرز عملی که در خالصجات اطراف طهران مخصوصاً میشود مستحضر داشته باشد میداند که هر چه از این املاک مجزی بشود و بدست های دیگری بیفتد اسباب آبادی ملك خواهد شد بعلم اینکه بکوفت بنده این را بالحس تجربه کردم به این املاک نگاه کنید هر مالکی که خیلی خراب و بایر است وقف است هر مالکی که بکفتری بهتر است اما خراب است خالصه است هر مالکی که بکفتری بهتر از دومی است اربابی و هر جا که خیلی آباد است خورده ملك است این بالحس مشهود است اداره خالصجات ما اگر چه سابقاً خالصجات ایران

اینکه مدت اجاره کمتر از این لایحه است و یکی دیگر اینکه مزایده است که در این لایحه این دو نظر عمل نشده و خوب کاری کرده اند که این دو موضوع را برداشته اند بعلم اینکه وقتی که مستأجر مطمئن شد خرج میکند و ملك آباد میشود یکی هم مزایده است گر چه در واقع از این جیب بان جیب است و فرقی برای وزارت مالیه نمیکند ولی اعتراض بنده به اجاره دادن بکارخانه است که باید با اداره باشد یکی دیگر این که آیا میزان مال الاجاره معین شده است از روی عایدات سالهای سابق نه این املاک يك جزو جمعی دارد يك عایدات نقدی دارد يك عایدات جنسی از بیات صیفی و شتوی دارد این موضوع رعایت شده است یا نه ؟ اما در موضوع فرمایش آقای ملك مدنی يك نکته را بنده میخواستم بایشان عرض کنم که بعددافه در شمال غربی طهران ترمه و تری گذاشته شده است که تمام این جزئیات تحت نظر اوست و امیدوار هستیم این املاک هم بطوری آباد شود که سرمشق زراعت ایران شود خاصه با بودن آقای بیات که خردشان متخصص در فلاحت هستند و در اس این اداره هستند لیکن بنده دو موضوع را خواستم بنهم یکی راجع باجاره دادن بکارخانه است یکی هم راجع به میزان مال الاجاره این را توضیح بفرمایند

رئیس کل صناعت و فلاحت - قسمتی که راجع به اصلاح عبارتی است در موافقی که وارد داده شدیم ممکن است پیشنهاد بفرمایند اصلاح شود اما در قسمت میزان مال الاجاره تصدیق میفرمایند وقتی که دولت نظر داشته باشد که يك دهائی را اجاره بدهد برای تهیه چغندر و مستاجر هم در اینجا منحصر بفرود است و باید بخود او اجاره بدهد دیگر اعلان مزایده و آنطوری که معمول است در سایر جهات نمیتوانند به موقع اجرا و عمل بگذارند زیرا اگر يك کسی آمد و بیشتر از اداره ما مزایده داد البته نمی توانست با اداره ما بدهند اینجا مال الاجاره هم از روی عایدات ستوائی معین میشود کمتر از اینکه حالا بوده نخواهد بود و مشغول مذاکره هستیم با وزارت مالیه که

توافق نظری حاصل کنیم و ممکن است میزان را از سه سال تا پنج سال فرار بدهند یا ده سال فرار بدهند يك حد متوسطی در نظر بگیرند و او را میزان مال الاجاره قرار بدهند راجع به مطالبی که آقا فرمودند فرقی نمیتواند اگر عایدات آنجا زیاد تر باشد این هم منافعی جزو عایدات کل مملکتی است منتها ما حالا اداره مالیه عمل میکرد و بوسیله خالصه این کار اداره میشد حالا اداره صناعت بوسیله متخصصی که دارد و به تربیتی که برای تهیه چغندر لازم است این را اداره خواهد کرد و در این جا ها زراعت میکند.

رئیس - آقای محبط

محبط لاریجانی - عرض بنده در قسمت لایحه مخالفت نیست بلکه کمال موافقت را دارم ولی چیزی که هست این دهات برای اداره صناعت و فلاحت استفاده حاصل نمیکند زیرا اداره صناعت محصول شتوی نمی خواهد و محصول صیفی از این دهات می خواهد. محصول صیفی هم منحصر است بچند چیز از قبیل پنبه. چغندر کنبجند ماش. خربوزه. هندوانه اینها چیزهایی است که می توان در این دهات عمل آورد ولی متأسفانه این دهات غالباً آب رود خانه دارد و قنات ندارد و مخصوصاً بعضی از این دهات هست که هیچ قنات ندارد. خبر آباد است پونک است. صالح آباد است. شهرستان است. خورین کنلان است. طوغان است. آب قنات در تابستان يك شرب منظمی دارد که هر جفتی که بکاربرد مطمئن است از آن استفاده کرده و نتیجه می برد. ولی آب رود خانه اینطور نیست مثل الآن که در تمام رود خانه جاجرود چند سنگ آب بیشتر نیست و الآن نصف دهات خالصه و رومین بواسطه بی آبی اداره نشده و استفاده حاصل نمیشود و محصول شتوی در سنبله سه ماه کاشته میشود و در بهار مایه کوه و آب فراوان سیلاب او را مشروب میکند و البته این برای اداره صناعت بکضرر مهمی ایجاد میکند اما طرز چغندرکاری را خودتان در چند جا امتحان کرده اید و میدانید که چند تخم است که اینها اگر در جریان هوا باشد و هوا نخورد و جای آزاد نباشد

حتماً فاسد میشود بکی نخم چغندر است بکی هویج است بکی نخم ترب است بکی نخم پیاز است اینها در زمین کونه میکنند. اتفاقاً در سنه ماضیه نخه‌های چغندر را که دادند بکارخانه کهریزک و جاهای دیگر چون در زیر زمینها نومی گونی گذاشتند روی هم نخه‌ها فاسد شد و وقتی ریختند نومی آب دیدیم خراب است. امتحان هم کردیم دیدیم نخم هائی که بعد آوردند استفاده اش بهتر بود. این دو نکته لثناً اداره صناعت سیصد هزار خروار چغندر برای این سه کار خانه لازم دارد صد هزار خروار کرج می‌خواهد صد هزار خروار یا کتر کهریزک می‌خواهد معادل او هم ورامین برای این سیصد هزار خروار باید یک طرزی با رعیت ها تصادف عملی کرد که برای آنها صرف بکند و بتوانند بکارند و برای دولت هم صرف دارد که استفاده میکند و به صرف میرساند ولی متأسفانه در ورامین و اطراف طهران صیفی با رعیت نصف است و شتوی چهار یک است آب را ارباب میدهد زمین را ارباب میدهد گاودا ارباب میدهد و نصف میکنند غلت اصلی هم اینست که دهات ورامین تمام ایلات بودند و در تابستان میرفتند به بیلاق همراه گله و بنه‌شان و این دهات بلاسکنه می‌ماند حالا هم که تخت قیوشده اند همان وضعیت سابق باقی است در عمل صیفی گاو و زمین را ارباب میدهد باز نصف میکند این یک وضعیتی نیست که طالب استفاده باشند مثل اینکه ما تمام پنبه هائی که می‌کاریم تمام را بوسبله مزدور می‌کاریم مزدور و عمله گرفته و پنبه را می‌کارند آنوقت یک نفر آبیاری میکند بعد مزد میدهند و می‌چینند. این وضعیت را باید اداره محترم صناعت کاملاً در نظر بگیرد که با این عرایضی که بنده کردم بدانند چگونه باید استفاده کنند با این وضعیت آب از دهته رودخانه تا به بعضی از این دهات میرسد پنج فرسخ فاصله است. بعضی جاها چهار فرسخ است تا کویر آباد پنج فرسخ است. یونیک چهار فرسخ است. قباستان با این هوای گرم ملاحظه کنید آب بتا شود از این مجری و با این مسافت باین دهات بیاید چه پیش می‌آید؟!

خیلی هم ارزان تر تمام میشود و این قسمت هم در نظر است که در آبه همینقدر که دیدیم میزان مصرف حالیه این کارخانجات تأمین شد البته توسعه داده میشود و خرج توسعه اش هم خیلی کم است و چیز زیادی نخواهد شد و ممکن است با خرج کمی توسعه بدهیم و دو برابر چغندر مصرف کنیم و قیمت قند هم خیلی کمتر از آنچه که برای مملکت تمام میشود تمام خواهد شد قسمتی را که فرمودند عمله میگیرند و مزدور میگیرند بنده خیال میکنم این قسمت هم برای اداره صناعت آسانتر باشد برای اینکه اگر یک زارعی یک عمله بگیرد با یک جفت گاو و فرمض بفرماید با گاو آهن معمولی بخواهد این کار را بکند ما ممکن است با یک تراکتور و ماشین هائیکه بکار میانداریم این کار را بکنیم و با این احتیاجی که بعمله در تمام قسمت‌ها هست ما هم صرفه جوئی کرده‌ایم و هم تهیه محصول برای ما آسانتر شده و کم خرج تر خواهد بود پس این نظر هم بواسطه خریداری تراکتور و ماشین هائیکه برای کندن چغندر و وچین است تأمین شده و در این قسمت ما هم یک صرفه جوئی میشود هم در عده عمله و هم در ازدیاد محصول و البته امیدواریم بتوانیم از این دهائیکه دولت اجازه میدهد با اداره صنایع استفاده کنیم و اینکه آقا فرمودند و آقای مؤید احدی هم قبلاً فرموده بودند و بنده فراموش کردم جواب عرض کنم در قسمت ساوجبلاغ عرض میکنم البته در مدت یک سال نمیشود گفت که یک کار خوب شده و یا بد مخصوصاً در قسمت زراعت که مدتی طولانی لازم است و هر کدام از آقایان که مالک باشند میدانند که اگر یک درختی را بکارند تا موفقیکه استفاده بدهد خیلی طول میکشد همه آن سنوات را باید خرج کند تا ارزش استفاده ببرد اگر یک کسی بخواهد استفاده ببرد از زراعت باید اول زمینش را بعمل آورد یک زمینیه هست که عیب دارد و احتیاج دارد که اصلاح در مدت یکسال دو سال هیچ بکارند و استفاده نکنند بنابر این در زراعت نمیشود گفت که در سال اول و

دوم چه شده معذک در قسمت دهات هم بیلائی تهیه شده و بعرض آقایان میرسد یک قسمت هم راجع بچمن کشت آباد است که همیشه آقایان ارزش شکایت داشته اند یک قسمتش اصلاح شد و زه کشی کرده اند و مقدار زیادی آب تهیه کرده اند برای دهات مرد آباد و غیره که همیشه مجبور بوده اند آب از رودخانه بگیرند و زراعت کنند پس کارهای فلاحی تدریجی است مخصوصاً در قسمت دهائیکه برای کارخانه اجاره میکنیم باید طوری باشد که صبر کنیم و نمیشود یکباره بپول زیادی خرج کرد بدون استفاده باشد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

طهرانی - بنده مخالم کافی نیست

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده معتقد هستم مذاکراتیکه در این موضوع شده و تذکراتی که در این موضوع از طرف بعضی از نمایندگان میشود از لحاظ تأثیر همین مذاکرات و عقدرات همین کارخانه و موفقیت دولت در انجام امر اهمیت دارد بنده خودم یک تذکرانی دارم و لازم است عرض کنم باین جهت بنده عقیده ام این است اجازه داده شود بنده نظریاتیکه دارم بعرض برسد. (بفرمائید) بنظر بنده در مملکت ما که به تمام معنی ترقی کرده‌ایم

الر - بفرمائید اینجا که بشنویم

شریعت زاده - (در پشت کرسی خطاب) - بنده معتقد

هستم و البته ما این عقیده را داریم و همه همکاران ما این عقیده را دارند که در نتیجه جنبش‌هائیکه در مملکت ما ایجاد شده داریم بطرف ترقی میرویم از لوازم اصلی چنین وضعیتی این است که هر کس اشتغال بهر کاری دارد وزیر است وکیل است رئیس اداره است هر کس هست نباید یک جو دو تمصبی در قضایا داشته باشد یعنی اگر در نتیجه استدلال تشخیص شد که اشتباه کرده فوری تصدیق و اصلاح کند بعقیده بنده در این لایحه یک اشتباهاتی شده و دولت باید تصدیق کند که لازم است این اشتباهات اصلاح شود قسمتی از این راجع به اعبثت مطلب است و قسمت ثانی راجع بفرم است

یعنی دولت وقتیکه يك لایحه پیش بینی میکند باید تشخیص بدهد که عناصر اصلی قانونی در آن لایحه وجود داشته باشد الآن همین جا يك معامله پیشنهاد میشود با يك کارخانه بنده میخواهم از دولت سؤال کنم که این کارخانه شخصیت حقوقیتش چیست اگر شرکت است اساسنامه اش کو اگر مؤسسه خاصی است که بموجب قانون يك استقلال دارد یعنی قانون باو شخصیت حقوقی داده کجا است پس یکطرف قانونی برای تجویز این معامله در این لایحه پیشنهاد نشده است بنابراین بنده متقدم که بدو باید دید که چه مؤسسه صلاحیت دارد که طرف این معامله قانونی واقع شود اگر این مؤسسه اداره صنعتی است که این کارخانه در تحت نظر اوست بار باید واگذار شود (صحیح است) اگر اداره فلاح است که باو بنده میدانم چه اداره است ولی در هر صورت بنده باین مسئله اهمیت میدهم و قطع دارم تدقیق در تنظیم این لایحه شده و چیز واضح است و بیابداعضاء دولت اینرا اما کنندحالا خوشوقت هستم که آقای رئیس کل صنعت موافقت کرده اند که این اصلاح بشود اینطور شنیدم میدانم صحیح است یا نه قسمت دیگر يك مسئله اساسی که بنظر من اهمیت دارد این است که اصلاً بیاینی از لحاظ آن دلالی که دیگران تعقیب کرده اند و موفق به اصلاح شده اند یعنی ممالک دیگر ما استدلال کنیم يك کارخانه که کارش صنعت قندسازی است اصلاً اختلاط این صنعت با کار دیگری که لوازم دیگری دارد که اسمش فلاح است چیست یعنی اختلاط از لحاظ قواعد و اصول کار و شکل که در جاهای دیگر هست این صحیح است یا نه بنده شخصاً با این تریب مخالفم و میگویم که امر دایر است بین دو مطلب یا اینکه زارعین خصوصی این صلاحیت را دارند که با مختصر کمک علمی ما محتاج را تأمین کنند یا ندارند اگر هم ندارند مقتضی است که دولت مزارعی را آباد کند و ما محتاج این مؤسسه صنعتی را فراهم آورد در هر یک از این دو صورت دخالت مؤسسه صنعتی و اختلاط وظائف او در دو امر

متضاد بنظر بنده صحیح نیست بنده میگویم خود اداره فلاح باید وسایل استفاده از این اراضی را تأمین کند و چقدر هم حاضر کند و بکارخانه بفروشد دلیل ندارد که کارخانه خودش اینکار هارا بکند یکی دیگر واجب بهصلحت دیگری است بنظر بنده زارعین این ممالک کسانی هستند که مولد واقعی ثروت هستند با آنها باید کمک شود که با وسایل علمی بتوانند از اراضی استفاده کنند در این صورت بنده اصلاً متقدم هستم که برای تقویت این عناصر اگر دولت نظری دارد برای تحصیل مقدار کافی چقدر بایستی دولت همین اراضی ورامین را مالکین را تقویت کند با تربیت مختصری راجع بنظم و عمل آوردن اراضی در هر جا که اراضی مستعدی دارند بکارند و بدولت بفروشند این را بنده بهتر صلاح میدانم برای اینکه هر مملکتی مکلف است که عوامل تولید ثروت را تقویت کند و هیچوقت دولت نمیتواند کارهایی را که افراد جامعه اگر بکنند برایشان فایده دارد و نفع است دولت بکند و منافع از آنها بردارد بنظر بنده که اطلاعات زیادی ندارم اعتراضات آقای محیط راجع بموضوع اینجاست که آب قنات ندارد و در محیط ورامین واقع است و در تحت تاثیر آب و هوا کالین چقدر ممکن نیست و منتهی به نتیجه نمیشود وارد است و این حرف خیلی صحیحی است و از مواردی که میخواستم تذکر بدهم که باید رعایت بشود همین مطلبی است که نه فقط استدلال لازم ندارد بلکه يك امر بدیهی است و آن اینست که صفتی چهار چهار آب میخواهد وضعیت رودخانه ورامین را در تابستان و در آن روزها بیکه شدن کرما است و این زراعت چقدر آب میخواهد میدانید اما اینکه آقای رئیس صنعت میفرمایند که ما در نظر داریم قنات اینجا را آباد کنیم بنده خیال میکنم هیچ دلیلی ندارد يك کارخانه اول شروع کند به آبادی قنات برای اینکه پس از هشت سال ده سال دیگر چقدر بدست بیاورد در صورتیکه ممکن است بان اراضی آباد و به آن اراضی که قنات دارد گفته شود شما زراعت کنید دیگر عرض ندارم.

رئیس صنعت و فلاح - فرمایشات آقای شریعت زاده را بچند قسمت تقسیم میکنم اولاً سؤال آقای یکی این است که به بیستم بایستی کار چقدر کاری را با قسمت تهیه قند در اینجا با هم مخلوط کرد یا اینکه اینها دو مؤسسه مستقلی باشد یا يك شق دیگرش این است که اصلاً خود کارخانه چرا مداخله در عمل کاشتن چقدر میکند بنده اتفاقاً در آلمان در ماگد بورگ که یکی از شهرهای عمده آلمان است و آنجا چند کارخانجات بزرگ قندسازی دارد رقم يك کارخانه در آنجا هشت هزار هکتار که تقریباً در حدود پنج شش هزار خروار زمین است داشت یعنی زمین تعلق داشت بخود کارخانه که تمام زراعت چقدر آن جا را تهیه میکرد و تمام بند را تهیه میکرد چه بکارخانه میداد چه سایر ممالک میداد پس این يك شرکتی بود شرکت قند سازی ما کد بورگ فرض بفرمائید این دارای يك کارخانه بود که قند درست می کرد و بهلویش چند هزار هکتار زمین بود که در آنجا زراعت می کرد و در همان قسمت هم تهیه بند کرده و رفع احتیاج خودشان را میکردند و همینطور رفع احتیاجات سایر ممالک دنیا را هم میکردند حالا خیلی از این نظایر برای آقا میتوانم عرض کنم ما مبتکر اینکار نیستیم ما آنکاریکه در سایر ممالک دنیا کرده اند و در این قسمت ها هم مشهورند تعقیب میکنیم و پیش میرویم هر کارخانه باید سعی کند که احتیاجات خودش را رفع کند و اگر قنات مواد اولیه اش را هم تهیه کند اینکه ملاحظه میفرمائید در امریکا جنس خیلی ارزان تمام میشود برای این است که مواد اولیه اش را خودش تهیه میکند فرض بفرمائید فرد یا فلان کارخانه سعی میکند که مواد اولیه اش را تهیه کند تا بشود محصولش را ارزان بفروشد بنابراین کارخانه قند ورامین یا کرج یا هر کارخانه که تأسیس میکنیم اگر در اطرافش يك دهائی باشد که آن کارخانه مستقیماً بتواند عمل بکند البته بهتر خواهد بود این يك کار فلاحی نیست کار صنعتی است که باید مقدار زیادی چقدر تهیه و قند بیک

قیمت ارزانی تهیه و صرف شود بنابراین این هر قدر شما بتوانید مقدار تهیه محصول را زیاده تر کنید تهیه محصول را زیاده تر کنید قیمت قندتان ارزانتر تمام میشود پس این قضیه بنظر بنده با شرحی که سابقاً عرض شده بود حضور آقا اشکالی ندارد يك کارخانه تأسیس میشود در ورامین دولت هم يك دهائی در اطراف کارخانه دارد اجاره می دهد و این شرکت کارخانه مؤسسه کارخانه که جزو اداره صنعت است این کار را برای خودش میکند و يك بیلابنی هم تهیه میکند ما يك حساب مخصوصی باز کردیم برای کارخانه ورامین از جمله کارهایی را که باید این کارخانه بکند چقدر کاری است حساب و بیلابنی هم در آخر هر سال درمیآید و معلوم میشود که فلاف کارخانه چقدر کار کرده و طرز عملش چطور بوده اینکه فرودند بزارعین و مالکین تعلیم بدهیم اینکار را میکنیم اگر نکنیم که چقدر تهیه نمیشود الان در کهر بزرگ ما سه چهار نفر معتش داریم که میرقند و بمردم دستورات و تعلیمات می دادند اگر مردم بیاید به بیست در يك جایی خود دولت عمل کرده اقدام کرده البته او هم همین کار را خواهد کرد هم تعلیم میدهم و هم می آیند میبینند که اینکار بچه تریب انجام میگیرد همینطور که آقا فرمودند الان در ورامین عمل و کار کر نیست با احتیاجاتی که شهر طهران و سایر قسمت ها بساختمان کارخانجات و صنایع دارند عمل کم است چطور میتواند آن زارعیکه الان در ورامین است آن کار را انجام بدهد ما ناچاریم ترا کتور بیریم ماشین بیریم و این کار را انجام داده محصولی را که لازم داریم تهیه کنیم پس از این نظر هم برای ما مفید است که به آن زارعی که آنجا هستند تعلیم بدهیم و آگاه بکنیم که چطور زراعت کنند و هم اینکه مقداری که لازم داریم برای کارخانه تهیه کنیم اما اینکه فرمودند که قنات را حالا کار کنیم هشت سال دیگر ارزش استفاده میبریم خوب بنده خودم مالک هستم آقایانی هم که اینجاست شریف دارند خیلیشان مالک هستند این قنات را که میفرمائید

ما که تازه شروع نمیکنیم با حدائق و بالاخره اصلاح آن
قناتی را که بخوانند احداث کنند آنهم هشت سال نمیشود
و قناتی را که ما کار میکنیم درسه ماه چهار ماه اصلاً
لازم نیست ممکن است بکنند پاکش کنند و برای بهار آن
مقداری را که لازم داریم ازش استفاده کنیم و الا الان
اگر بنا باشد ما در ملک خودمان یک خرجی را بکنیم
و هشت سال بعد ازش استفاده کنیم این امکان ندارد همچو
سرمایه هم نداریم هیچ مالک و زارع ندارد کارخانه هم
همچو پولی نخواهد داشت بقیه است هر مبلغی که ما
امروز خرج میکنیم باید سعی کنیم که در اول بهار یا
سال آتی حتماً این قنوات آباد شود و ازش استفاده کنیم
و اما در آن قسمتی که راجع بکارخانه و اداره صناعت فرمودند
این اصلاح را در موقعیکه وارد مواد میثوم هر طوری
که آقایان صلاح میدانند پیشنهاد بفرمایند ممکن است
نوشته شود باسم اداره صنایع برای کارخانه قند این اشکال
آقا هم کمان میکنم از این حیث رفع شود
مخیر - اینطور اصلاح بفرمائید بعد از کلمه مزایده
نوشته شود یا اداره صناعت برای کارخانه قند سازی
رئیس - نظر دولت هم همین است ؟
رئیس اداره کل صناعت - بلی .
رئیس - آقایانیکه با این لایحه با اصلاحی که اظهار
شد موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد
(اخذ آراء بعمل آمده هشتاد و دو ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۷ نفر
با کثرت ۸۲ رأی تصویب شد

۴ - تصویب خیر کمسیون بودجه راجع باصلاح
بودجه سال ۱۳۱۲ صحبه
رئیس - خبر کمسیون بودجه راجع بلاوجه اصلاح
بودجه صحبه کل مملکتی قرائت میشود
خیر کمسیون
کمسیون بودجه در جلسه اخیر خود لایحه نمره ۲۰۴۴۵
وزارت داخله راجع باصلاح بودجه سال ۱۳۱۲ صحبه
کل مملکتی را با حضور آقای وزیر داخله مطرح و بحث
شور و مطالعه فرار داده با توضیحات مفصلی که آقای وزیر
بیان نمودند و صورت جزه کسورات و اضافات قرائت
گردید کمسیون بودجه با اصلاحات پیشنهادی موافقت
و اینک عن ماده پیشنهادی را برای تصویب مجلس مقدس
شورای ملی پیشنهاد مینماید
رئیس - عن ماده واحده پیشنهادی قرائت میشود:
بودجه سال ۱۳۱۲ صحبه کل بطریق ذیل اصلاح
میشود:
کسر میشود:
از ماده (۱) قسمت اول (فصل اول مرکز) حقوق مامورین
فوق رتبه و مستخدمین رسمی ۵۸۷۵۰ ریال
از ماده (۲) قسمت اول (فصل اول مرکز) حقوق مستخدمین
کنتراتی ۲۸۶۰۰ ریال
از ماده (۲۴) (فصل دوم) اغذیه مرخصانهای مرکز
۲۶۶۵۰ ریال
از ماده (۱) قسمت دوم (فصل اول ولایات) حقوق مامورین
فوق رتبه و مستخدمین رسمی ۵۴۷۵۰ ریال

اسامی رأی دهندگان - آقایان: دکتر سنگ - روحی - رهبری - سهرابخان ساکتیان - حسنعلیرزا دولتشاهی - دایور
شریعی - جرجانی - مهدوی غراسانی - میرزا موسی خان مرآت - امدی - دبستانی - سلطانعلی شیخ الاسلامی - میرزا علیخان وکیل
دکتر سعیدی - بیات - جمشیدی - قرشی - منصف - مؤید قوامی - مجد ضیائی - پناهی - توفیق الاسلامی - ملک مدنی - میرزائی - دکتر شیخ
اسد - بختیار - ملک زاده آملی - مصمم سنگ - امامی - بهمانی - اجبار - لاریجانی - بقوانی - دکتر بهرامی - مولوی - محسن خان قراقرز
فرگانی - عدل - میرزا یونس - طالبخان - صفاری - حاج محمد رضا بهبهانی - انور - طوی - سزواری - نوبخت - بنگدار - مسعودنایبی
حاج تقی آقاوهاب زاده - آقا رضا مهدوی - پور سرتیب - قهیمی - دکتر قول ایلی - دهستانی - اورنگ - سید کاظم یزدی - خواجوی
شامرویی - غیر فرزند - میرزا محمد خان وکیل - محسن آقا مهدوی - شریعت زاده - غامری - امیر ابراهیمی - مؤید احمدی - کاند
دکتر ملک زاده - حاج میرزا حسین خان قنطری - دکتر احتشام - کازرونیان - شیرازی - همراز - نواب یزدی - کازرونی - دکتر تهن
حاج قلاعیین ملک - کمال - نازی - غرونی - دریانی - آقا سید محمد تقی طباطبائی

از ماده (۲) قسمت دوم (فصل اول ولایات) حقوق مستخدمین
کنتراتی ۱۷۵۰۵۰ ریال
از ماده (۱۷) قسمت دوم (فصل دوم ولایات) خرج سفر و
فوق العاده اعاشه و انتقال ۱۷۱۰۰۰ ریال
از ماده (۲۳) (فصل دوم ولایات) اغذیه مرخصانها ۹۰۰۰
از ماده (۲۸) قسمت دوم (فصل دوم ولایات) مصارف اداری
پستهای سحی ۲۱۵۰۰۰ ریال
از ماده (۲۴) قسمت دوم (فصل سوم ولایات) اعتبار مخارج
فوق العاده قرائطینه ها در موقع آیدمی ۲۰۰۰۰۰ ریال
از ماده (۴) فقره دوم (مخارج غیر ثابت) اعتبار ساختمان
مریضخانه طهران ۱۲۰۵۵۰ ریال
از ماده (۱۴) فقره دوم (مخارج غیر ثابت) اعتبار جهت تاسیس
لابراتوار ادویه نقلیه ۵۰۰۰۰۰ ریال

جمع ۶۰۱۲۵۰ ریال
افزافه میشود:
بماده (۲) قسمت دوم (فصل اول ولایات) حقوق مستخدمین
کنتراتی بدون رتبه ۲۳۸۹۵۰ ریال
بماده (۱۷) قسمت دوم (فصل اول ولایات) خرج سفر و
فوق العاده اعاشه و انتقال ۸۰۰۰۰۰ ریال
بماده (۲۲) قسمت دوم (فصل اول ولایات) خرید دوا و
اوزام پانسمان ۸۰۰۰۰۰ ریال
مصارف مریضخانه موقتی در طهران (مدت تخنخواهی) از
حیث حقوق و غیره ۲۰۲۴۰۰ ریال

جمع ۶۰۱۲۵۰ ریال
نصرو - وزارت داخله مجاز است صرفه جوئیهای تا آخر
سال ۱۳۱۲ مواد فوق را که اضافه شده بمصرف تکمیل
مریضخانه صدتختخواهی و خرید زمین برای تاسیس مریضخانه
برساند
رئیس - آقای مخیر در اصلاح ماده نظری داشتید
مخیر - دو اصلاح مختصر در این قسمت میخواستم
عرض کنم یکی اینکه در اول لایحه نوشته شود ماده
واحد. آنجا که نوشته شده (بودجه سال ۱۳۱۲ با بطریق

اصلاح می شود) قبل از آن نوشته شود (ماده واحده) که
فرمول قانونی باشد و در آخر این عبارت اضافه شود: که
این قانون پس از تصویب از دهم آبان اجرا و وزارت
داخله مجاز است حقوق مستخدمین صحبه را که تا آن
تاریخ مشغول خدمتند از اعتبارات مربوطه کمافی السابق
پردازد

وزیر داخله - بنده موافقم با این اصلاح.
رئیس - آقای روحی (حاضر نبودند)
رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - عرض کنم که بنده فقط راجع بصحبه
ولایات میخواستم تذکری عرض کنم تا بعد از بلندی سالی
صحبه در شهرها مبرقند و گاهی که مردم مریض میشوند
به آنها رجوع میکنند عجباً آنها برداشته می شوند و در
اینجا نوشته طبای بلدیة این کارها را میکنند اولاً
طبای بلدیة در بعضی جاها که بنده اطلاع دارم طبای که
قبلاً در بلدیة هستند اینها طیبی که قبلاً بپزد صحبه و
مردم بخورند بستند بک اینکه در وزارت داخله بنده
پرروز بودم که بودجه بلدیة کرمان را می نوشتند دو نفر
طیبی چهل تومانی طیبی که چهل تومان میگردد این البته
طیبی نیست که بپزد مردم بخورد شاید آبله کوب باشد
و این جور کارها حالا صحبه است و یک شخصی هم
رفته اند ولایات و هستند از طرفی هم ملاحظه میکنید در
طهران اطباء زیاد است از خارجه می آیند اینجا تا بلوهای
زیاد در خیابانها می بینیم لیکن در ولایات طیب نیست
بنده چند روز قبل از این در شیراز که در واقع جزء
محللات طهران است و در موقع ایستایی بکفر طیب صحبه
دارد دکتر موسی خان که طیب خوبی است لیکن این
طیب بسیار است چند روز شهرستانک است و چند روز
ششک است و چند روز دهات دیگر شیراز است و
مردمی که در دز آشوب و سایر نقاط شیراز مریض
می شدند آن روزی که مبرقند میگفتند آقا شهرستانک
است چاره هم ندارد بماند اینک بسیار است. یک عمده یک
روز سرش سنگ خورده بود آوردند آنجا طیب نبود
و مرد. بالاخره حالا اینجا مینویسند که طبای بلدیة در
شهرها و طیب های بسیاری که به بلوکات میروند اینها مردم

را نه لجه کنند این هیچ فایده بحال مردم ندارد و بنده مخالف نیستم با اینکه مریضانهای خوب در طهران داخل و افتتاح شود مردم را معالجه کنند لیکن مردم ولایات هم اهل این مملکت آنها هم مریض می شوند و جان دارند مخصوصاً در بعضی قسمت ها امراض مزمنه هست مالاریا هست در طرف مازندران و جاهای دیگر و بیشتر احتیاج طبیب دارند باینکه ما بگوئیم اطبای بلدی باین بودجه کم بلدیهای ولایات که ده هزار تومان و پنجاه هزار تومان و شش هزار تومان کل بودجه اش است و کار نظیف و روشنائی دارد خیلی کارهای دیگر دارد آنوقت اطبای بلدی هم آنها را معالجه کنند در بعضی جاها هم هست که هیچ طبیب نیست پس از این جهت حالا که وزارت داخله در نظر گرفته این اصلاح را در بودجه پادیه بکند بسیار خوب لیکن يك فکری هم برای مردم ولایات بکنند اینها هم طبیب لازم دارند دوا لازم دارند اینها هم بشر هستند آدم هستند محتاج می شوند طبیب که اگر در شهرها اطباء خارجی و بعضی اطباء باشند این مردم باید ببرند از بی طبیبی در هر صورت بنده نمیدانم حالا که بگوئیم از بودجه های بلدی بودجه های بلدی تکافؤ میکند که يك طبیب قابلی مثلاً برود در کرمان و یزد و جاهای دیگر طبابت بکند بودجه پادیه که همچو قوه ندارد آیا دولت طبیب مخصوصی برای بلدی می فرستد؟ يك حقوقی اضافه بر بودجه آنها بسیار خوب است و باشد طبیب بلدی طبیب صحی باشد اما عمده سر حقوقش است اگر بخواهید از بودجه پادیه شهرها داده شود تکافؤ نمیکند اگر بخواهید باجهل تومان حقوق طبیب مردم آنجا را معالجه کند هیچ طبیبی نمی رود پس باید يك مالیاتی بر بودجه های بلدیها دولت بدهد یا طبیبی با اسم اطبای بلدی شهرها بفرستد که بروند آنجا و مشغول معالجه شوند والا می طبیب گذاردن بنظر بنده خوب نیست و از این جهت بنده باین لایحه مخالفم که فکری برای ولایات نشده عجبائاً يك صحنه هائی است منحل می شود بدغم معلوم نیست تکلیفش چسبی شود و این چیز خوبی نیست.

سخنر - این ترتیب که برای اصلاح بودجه صحنه پیش آمد کرده بنده میتوانم عرض کنم که عايش در نتیجه

عرض کردم از چندی باینطرف عدم رضایت از طرز عملیات صحنه هم جا ورد زبانها بود و از مقامات عالی هم گاهی تذکر داده میشد برای اصلاح در خود مجلس چندین دفعه بودجه صحنه حمله شد بوضعیت آن هم بطور و هم بطوری که عرض کردم خود آقای مؤید احمدی مخصوصاً باینکه اطبای صحی در ولایات هیچ کار نمیکنند اعراض میکردند بالاخره وزارت داخله و صحنه در حدود مقدرت بنظر خودش این اصلاحی را که حالا به مجلس تقدیم کرده رسیده بنظر خودش اینطور فکر کرده است که این مبلغی که هست طرزی خرج شود که نسبتاً از ش بیشتر استفاده شود البته این همانطور که عرض کردم طوری نیست که صحت اهالی را تأمین کند ولی نظر وزارت داخله این است و اگر از تقریب بمقیده خودشان جلوگیری شود و این مبلغ را بجای های مفیدتری خرج کنند بیشتر از ش استفاده میشود حالا در این بودجه يك صرفه جوئی هائی بوده يك اعتباراتی بوده که مورد خرج پیدا نکرده تا بحال آنها را برداشته اند يك قسمتهای پرسنلی هم بوده است که آنها را زائد میدانسته است آنها را هم برای پنج ماه آخر سال حذف کرده اند اطبای صحی ولایات زائد از بودجه صحنه حقوق می گرفتند حقوقشان را حذف کرده اند و نظرشان این است که از بودجه پادیه آنها بر قرار شوند مقصود این است که در جزو این اصلاحی که کرده اند خواسته اند که از بودجه پادیه ها بصحنه يك کهگی بشود در ولایات گفته اند پادیه ها همان اطباء را نگاه بدارند حالا در بودجه پادیه کرمان همان طبیب صحنه را از بودجه پادیه حقوقش را خودتن زمین کردید در جاهای دیگر هم سعی میشود اطبای صحی که بوده اند باقی بمانند و از بودجه پادیه حقوق بگیرند که این همانی که صرفه جوئی میشود پنجاه و چند طبیب علاوه استخدام شود با دوا و آنرا در تمام شهرها مخصوصاً جاهائی که بیشتر احتیاج طبیب دارند در قراء و قصبات این اطباء را با خرج سفر هامود کنند که سبزی کنند در قراء و قصبات و بازدید کنند از مرضی چند سال پیش هم این سیاری بود خوب عمل کنند و نتیجه خوبی گرفته شد حالا مراقبت بیشتری

میشود با خرج سفر زیادتری که بیشتر استفاده شود مقصود این است که آن اطبائی که بودند آنها را حفظ خواهند کرد چند طبیب هم اضافه میکنند و اگر از بودجه صحنه کرمان صد تومان صد بیست تومان برداشتند دوتا طبیب اضافه کنند برای اطراف و در مرکز هم بواسطه اینکه مریضان هائی که موجود است کنجایش مرضائی که طرف مراجعه هستند ندارد يك مریضان صد تختخوانی موقتاً درست میکنند که میتواند رفع حاجت مرضی را بکند تا بتدریج يك مریضان مهمتری چهار صد تختخوانی درست بشود يك نکته هست که اینجا میخواستم عرض کنم چون آقای وزیر داخله تشریف دارند و در حقیقت مقدمه اصلاح صحنه و از ضروریات است و آن این است که تازهر کاری يك تشویقی نشود آن کار ترقی نمیکند قسمت طبابت حالا میگویند طبیب خوب نداریم صحنه هم هست بقدر کافی نیست محدود است زیرا فن طبابت فن مشکلی است و آنهایی که میخواهند تحصیل کنند سالها باید زحمت بکشند هیچده سال متوالیاً درس بخوانند چند سال هم عمل کنند با در خارجه بروند تکمیل کنند حالا اینها بعد از پانزده سال طبیب بشوند بچه عشقی بیایند این کار را بکنند بایستی در مقابل این زحمتی که کسیده اند و معلوماتی که دارند يك تشویقی از شانت بشود متأسفانه از چندی قبل هیئت دولت تصمیم گرفته اند که اصل حقوق اطباء متتهاش تا نود تومان باشد یا اگر از خارجه آمده تا صد و بیست تومان او این موضوع امید اینکه صحنه را اصلاح کنند بنا مملکت را دارای طبیب بکند از بین میبرد برای اینکه اگر ملاحظه فرمائید در بودجه ها ماشین نویسهائی که با دست کار میکنند این ها نه صحت تومان حقوق میگیرند شوهرها ناشت مقتاد تومان حقوق میگیرند آنوقت يك دکتری میخواهد برود زحمت بکشد آنوقت بیاید در این حدود حقوق بگیرد این شایسته نیست و در اداره صحنه کسی حاضر نمیشود مگر يك اشخاص بی سواد نلابق با اسم طبیب بیایند منظور

بنده این بود که به مرض هیئت دولت برسانید این را آه يك اسلاحي ميخواهد و اصلاح اساسي همان تشويق است. جمعی از نمایندگان - کافی است مذاکرات.

رئیس - آقای مؤید احمدی بك توضیحی دارند.

مؤید احمدی - آقای دکتر طاهری همچو فرمودند مثل اینکه بنده مخالف بودم با اطباء ولایات و حالا امروز موافقت کردم بنده امروز تغییر عقیده ندادم بصورت مجلس مراجعه فرمائید ببودجه صحیه همین پررروز بنده با اصل صحیه مرکز مخالف بودم یعنی میگفتم این صحیه نیست که شغلش این باشد که طبیب بولایات فرستد همین عبارت را گفتم که وظایف صحیه این است که ببیند چه امراضی زیاد است آنها را رفع کنند حتی مخصوصاً تذکر داده که آتوقتی که آقای احیاء السلطنه رئیس صحیه بودند آن شکلی که عمل کردند آن معنای صحیه بود لکن بعد از ایشان شد يك اداره که طبیب اینطرف و آنطرف می فرستند بنده با صحیه آنجوری مخالف بودم نه با اطیای ولایات.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

دکتر ملکزاده - بنده با کفایت مذاکرات مخالف هستم.

رئیس - باید ادله که مذاکرات کافی نیست بفرمائید.

دکتر ملکزاده - بنده آنچه استنباط کردم آقایان نمایندگان همیشه نسبت بصحیه عمومی فوق العاده علاقه مند هستند و حالا که لایحه راجع بصحیه مملکت پیش آمده است اگر اجازه بفرمائید بنده عرایضی دارم راجع بصحیه خیلی مختصر عرض کنم.

عده از نمایندگان - بفرمائید

رئیس - تأمل فرمائید رای بگیرییم آقایانکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمائید

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - معلوم میشود کافی نیست.

دکتر ملک زاده - خیلی جای تشکر است که

یاد داشت کرده بودم که الان در این فصل مرض مالاریا زیاد است اغلب عملجات و کارکرها مبتلا به مالاریا هستند قیمت دوا مخصوصاً گنده گنه خیلی زیاد است و يك کارگری که کار میکند برای يك کبوسول گنده گنه امروز باید دهشاهی بدهد. بنده وقتی پیشنهاد کردم یکی دو سه قلم دوا فوق العاده محل احتیاج عامه و فقراست خوب است دولت این را اختصاص بخودش بدهد خودش وارد کند و بفرشد بمردم در محل های مخصوصی تا این چند قلم دو از قبیل گنده گنه و سالیبلات و توب الوارسان و این دواهایی که فوق العاده طرف احتیاج عموم است قیمت ارزاتری و بقدر بیشتری در اختیار مردم و احتیاج عامه گذاشته شود مخصوصاً خواهش میکنم از آقای وزیر داخله که این موضوع را مورد توجه قرار بدهند بجهت اینکه پس از آنکه ایشان صدعا یا هزاره طبیب برای مملکت تهیه کردند تازه وقتی که دوا باشد یا اگر باشد و مردم استطاعت خریدن دوا نداشته باشند تازه وجود این اطبا بعقیده بنده چندان نافع و مؤثر نخواهد بود اگر چه در بودجه فعلی گویا در حدود هشت هزار تومان برای خرید گنده گنه و دوا تخصیص داده شده است و این البته يك اقدامی است که بیک اندازه مؤثر واقع می شود ولی با کمال تأسف با حساسی که بطور دقت شده است اگر تمام بودجه صحیه مملکتی را فقط برای ایران که گنده گنه بخزند تازه کافی است که بتواند احتیاج مردم مملکت را از حیث گنده گنه رفع کند بنابراین هشت هزار تومان و اینها آنقدرها مؤثر نخواهد بود اما در این موقع که اطیای بعضی از نقاط را حذف کرده اند بنده میخواستم توجه دولت و وزارت داخله را جلب کنم برای اینکه تأمین این نقصان بشود و گمگی بمرضی و بولایات بشود این است که اقدام و عجله فرمائید در خصوص اجرای قانونی که راجع باطباء خارجی چندی قبل از مجلس شورای ملی گذشت و البته از نظرشان گذشته

است و اگر این قانون اجرا بشود طبعاً عده زیادی از اطیای خارجی که فعلاً محل احتیاج نیستند و در ولایات بزرگ هستند اینها طبعاً بشهرهای کوچک خواهند رفت و از این حیث نظر آقای مؤید احمدی و سایر آقایان نمایندگان تأمین می شود و اتفاقاً هم در بعضی از ولایات طبیب نداریم و لازم است. وزیر داخله - خیلی متشکرم از بیاناتی که آقای دکتر ملک زاده تذکر دادند البته این نکات منظور نظر دولت بوده است در جلساتی که برای اصلاح امور صحیه شده است این موضوع دوا بخصوص مورد مذاکره و مطرح بوده است و يك لایحه تهیه شده است برای انحصار گنده گنه و بعضی ادویه دیگر مخصوصاً گنده گنه که کبوسول گنده گنه در حدود نود و پنج پوند در طهران فروخته می شود دولت در نظر دارد که گنده گنه را صحیه انحصار بخودش بکند و به آن قیمتی که تمام می شود در دواخانه ها در دسترس مردم بگذارند و يك نکته دیگر تذکر دادند که از نقطه نظر صحی فوق العاده مهم است و آن موضوع حذف کردن علل امراض است در این موضوع هم غفلی نشده است و این قسمت ها که تذکر دادند در تحت رسیدگی و اقدام است که زاول - ل آینده آن اندازه که ممکن است در مرکز و ولایات اقامت بشود بطور کلی اطیبان می دهیم بنا توجهاتی که از مقامات عالیله و از طرف خود مردم و مجلس نسبت بصوضوع صحیه هست وضعیت صحیه بخصوص يك وضعیت بهتری بخود خواهد گرفت عده از نمایندگان - کافی است

رئیس - رأی میکنیم آقایان موافقین ورقه عقیده خواهند داد. (اخذ آراء بعمل آمده ۸۲ ورقه عقیده ندارد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۶ نفر اکثریت ۸۲ رأی تصویب شد

چشمی - نوبخت - طالبان - مسعود زنجی - انسر - قنوجی - مقدم - لقیوانی - هزارجریبی - ناصری - قهیبی - بنکدار - بختیار - شهرودی - امامی - مصنف - لاریجانی - مزدهی - اسکندری - دکتر بهرامی - مصدق جهانشاهی - آقا رضا مهدوی - خواجوی - دکتر ملک زاده - بکات وعبیری - مقبر فرزند - میرزا یاس - روحی - محسن آقا مهدوی - اعتبار - سید کاظم یزدی - شریعت زاده - علوی - یزویاری - دبستانی - سرواز بستنی - شیرازی - کاشف - کازروبین - مؤید احمدی - مدلل - دریایی - غزونی - دکتر لغمان

[۵ - ختم جلسه تعیین موقع و دستور جلسه بعد]
رئیس - اگر اجازه میفرماید جلسه را ختم کنیم
(صحیح است) جلسه آینده پنجشنبه یازدهم آبان ماه

ساعت قبل از ظهر دستور لایحه مربوط به بلدیة
(مجلس سه ربح ساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه واگذاری آراء خالصه و راهین بعنوان اجازه بکارخانه قند سازی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت عالی اجازه میدهد قراء خالصه باوك و راهین را كه اسامی آنها ذیلاً ذكر میشود: دین باجك - امر آباد - احمد آباد (چهار دانگ) - موسی آباد (سه دانگ) - خیر آباد - پوئینك - صالح آباد - یوسف آباد - شمس آباد - كوبر آباد - خاندان آباد - شهرستان - حسن آباد - ظهیر آباد - خورین - كتلان كل عباس (بكدانك و نیم) - طوغان - خاره - ایجدان برای مدت پانزده سال بطور اجازه بدون رعایت مزایده اداره صناعت برای كارخانه قند سازی و راهین واگذار نماید. وزارت عالی با موافقت اداره كل صناعت ترتیب تنظیم و میداك اجازه نامه را با شرایط مقتضی خواهند داد.

این قانون كه مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهارم آبانماه يكهزار و سیصد و دوازده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۲ صحیحه كل مملكتی

ماده واحده - بودجه سال ۱۳۱۲ صحیحه كل بطریق ذیل اصلاح میشود:
كسر میشود:

از ماده (۱) قسمت اول (فصل اول مركزز) حقوق مأمورین فوق رتبه و مستخدمین رسمی	۵۸۷۵۰ ریال
• • • • • (۲) • • • • • حقوق مستخدمین كنتراتی	• ۲۸۶۰۰
• • • • • (۲۳) فصل دوم اغذیه مریضخانههای مركزز	• ۲۶۶۵۰
• • • • • (۱) قسمت دوم (فصل اول ولایات) حقوق مأمورین فوق رتبه و مستخدمین رسمی	• ۵۳۷۵۰
• • • • • (۲) • • • • • حقوق مستخدمین كنتراتی	• ۱۷۵۰۰۰
• • • • • (۱۷) قسمت دوم (فصل دوم ولایات) خرج سفر و فوق العاده اعاشه و انتقال	• ۱۷۴۰۰
• • • • • (۲۳) (فصل دوم ولایات) اغذیه مریضخانهها	• ۹۰۰۰
• • • • • (۲۸) قسمت دوم (فصل دوم ولایات) مدارف اداری پستهای صحی	• ۲۱۵۰۰
• • • • • (۲۳) • • • • • (فصل دوم ولایات) اعتباره خارج فوق العاده قراطينه هادره و قع ایدمی	• ۳۰۰۰۰
• • • • • (۴) فقره دوم (مخارج غیر ثابت) اعتبار ساختن مریضخانه طهران	• ۱۳۰۵۵۰
• • • • • (۱۴) • • • • • (مخارج غیر ثابت) اعتبار جهت تاسیس لابراتوار ادویه تقلیب	• ۵۰۰۰۰

جمع ۶۰۶۲۵۰ ریال

اضافه میشود:

۲۳۸۹۵۰ ریال	حقوق مستخدمین کنترالی و دون رتبه	(فصل اول ولایات) قسمت دوم (۲)
۸۰۰۰۰	خرج سفر و فوق‌العاده اعاشه و اشتغال	(فصل اول ولایات) ۱
۸۰۰۰۰	خرید دوا و لوازم پانسمان	(فصل اول ولایات) ۲
۲۰۲۳۰۰	مصارف مریضخانه هراتی در طهران (صد تختخواهی) از حیث حقوق و غیره	

جمع ۶۰۱۲۵۰ ریال

قبصره - وزارت داخله مجاز است صرفه چوایهای تا آخر سال ۱۳۱۲، مواد فوق را که اضافه شده بمصرف تکمیل مریضخانه صد تختخواهی و خرید زمین برای تأسیس مریضخانه برساند.

این قانون از دهم آبان اجرا و وزارت داخله مجاز است حقوق مستخدمین صحبه را که تا آن تاریخ مقبول خدمت هستند از اعتبارات مربوطه کافی السابقی بپردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهارم آبان ماه پنجم هزار و سیصد و دوازده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر